

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія та організація наукових досліджень з основами
інтелектуальної власності

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень магістр
освітня програма Соціологія
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2024/2025
Семестр 1
Кількість кредитів ECTS 3
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю залік

Викладачі: к. соц. н. Володимир ШЕЛУХІН, д. філос. н. Ірина ДОБРОНРАВОВА

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. (місяць, рік, день) «__» 20__ р.
на 20__/20__ н.р. «__» 20__ р.

КИЇВ – 2024

Розробники:

Володимир ШЕЛУХІН, кандидат соціологічних наук, асистент кафедри соціальних структур та соціальних відносин

Ірина ДОБРОНРАВОВА, доктор філософських наук, професор кафедри філософії та методології науки філософського факультету

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри соціальних структур та соціальних відносин

Олег МАЗУРИК

Протокол № 12 від « 29 » серпня 2024 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри філософії та методології науки

Сергій ПЕТРУЩЕНКОВ

Протокол № 1 від « 28 » серпня 2024 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол від «31» серпня 2024 року №7

Голова науково-методичної комісії Тетяна ЧЕРВІНЬСКА

Схвалено науково - методичною комісією філософського факультету

Протокол від «30» серпня 2024 року № 2

Голова науково-методичної комісії Ірина МАСЛІКОВА

1. Мета дисципліни – сформувати у студентів розуміння основ методології наукових досліджень, ключових викликів, пов'язаних із організацією соціологічних досліджень та набути навички захищати та просувати свій інтелектуальний продукт відповідно до норм законодавства у царині авторського права та інтелектуальної власності.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

- знати основні методологічні принципи соціологічних досліджень, його типові етапи та ключові види;
- володіти апаратом загальної соціологічної теорії та мати базові знання з філософії;
- володіти базовими знаннями з правознавства.

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна спрямована на формування цілісного уявлення про науково-дослідницький процес у соціальних науках, усвідомлення цілей соціального міждисциплінарного наукового дослідження, набуття навичок, необхідних для реалізації власного дослідницького потенціалу; відпрацюванню загальних компетентностей у процесі професійного навчання, формуванню наукової та методологічної культури. Розкривається роль інтелектуальної власності як складової інтелектуального капіталу, формується повага до авторського права та вміння захищати авторське право при здійсненні власної наукової діяльності.

4. Завдання (навчальні цілі):

- Удосконалити розуміння основних засад наукової методології.
- Поглибити навички правового захисту свого інтелектуального продукту.
- Сформувати знання студентів про актуальні виклики в організації соціологічних досліджень.

Що спрямовано на формування наступних компетентностей:

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- СК06. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога та керуватися загальнолюдськими цінностями.
- СК07. Здатність розробляти та оцінювати соціальні проекти і програми.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми, методи і технології викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати методологічні вимоги до організації наукових досліджень	Лекції, семінари, самостійна робота	Виступи на семінарських заняттях, тести наприкінці лекцій, групова дискусія, коментарі під час лекцій	20
2.1	Вміти захищати власний інтелектуальний продукт інструментами права	Лекції, семінари, самостійна робота	Виступи на семінарських заняттях, групова дискусія, коментарі під час лекцій	30
3.1	Вміння комунікувати у групі та організовувати спільну діяльність	Самостійна робота	Виступи на семінарських заняттях, презентація дослідницького проекту	50

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.	2.	3.
Програмні результати навчання (назва)	1	1	1
ПРН03. Розробляти і реалізовувати соціальні та міждисциплінарні проекти з урахуванням соціальних, економічних, правових, екологічних та інших аспектів суспільного життя.	+		
ПРН06. Вільно спілкуватись усно і письмово українською мовою та однією з іноземних мов при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій у сфері соціології та суміжних наук у тому числі в контексті співпраці з європейськими та євроатлантичними інституціями			+
ПРН07. Вирішувати етичні дилеми відповідно до норм професійної етики соціолога та загальнолюдських цінностей.	+	+	

7. Схема формування оцінки.

7.1. Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

Форми роботи	Min балів	Max балів	Результати навчання
Виступи на семінарських заняттях	18	30	РН1.1, 2.1, 3.1
Тести наприкінці лекцій	12	20	РН 1.1
Групова дискусія, коментарі під час лекцій	18	30	РН1.1, 2.1
Презентація дослідницького проекту	12	20	РН3.1
Загальний підсумок (залік)	60	100	

- підсумкове оцінювання: залік. Бали накопичуються протягом семестру.

Студенти, які протягом семестру набрали сумарно меншу кількість балів, ніж критично-розрахунковий мінімум 60 балів, для одержання заліку мають обов'язково відпрацювати семінарські завдання з кожної теми дисципліни.

7.2. Організація оцінювання:

- Виступи на семінарських заняттях – теми 1-4, 6.
- Групова дискусія, коментарі під час лекцій – усі теми протягом семестру.
- Тести наприкінці лекцій – теми 1-2.
- Презентація дослідницького проекту – після теми 6.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та семінарських занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Самостійна робота
1.	Наука як дослідження	2	2	6
2.	Множина наукових систем	2	2	6
3.	Інтелектуальна власність	2	4	6
4.	Захист авторського права	2	2	6
5.	Текстове представлення результатів досліджень	2	-	6
6.	Виклики в організації дослідницької роботи в соціології	2	4	16
	Презентація дослідницького проєкту	-	-	15
Всього		12	14	61

Загальний обсяг 90 год., у тому числі:

Лекції – 12 год.

Семінарські заняття – 14 год.

Самостійна робота – 61 год.

Консультації – 3 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Методологія та організація наукових досліджень / І. Добронравова, О. Руденко (ред). – К.: Київський університет, 2018. – 607 с. (Розділи 1, 3, Частина 2, розділ 12).
2. Спесивцева О. Путівник з авторського права для творців контенту / О. Спесивцева. Центр демократії та верховенства права. <https://cedem.org.ua/library/putivnyk-z-avtorskogo-prava/>
3. Principles of Social Research Methodology/ M. Rezaul Islam, N. A. Khan, R. Baikady (eds.). – Singapore: Springer Singapore, 2022. – 508 p. (Розділи 1-4).

Додаткові:

1. Кун Т. Структура наукових революцій / Т. Кун. – К.: Port-Royal, 2001. – 228 с.
2. Кримський С. Б. Запити філософських смислів / С. Б. Кримський. В: Кримський С. Б. Під сигнатурою Софії. – К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – С. 444-717.
3. Міщенко М. Д. Проблеми організації соціологічних досліджень в умовах воєнного конфлікту / М. Д. Міщенко // Український соціум. – 2019. – №4(71). – С. 166-171. <https://ukr-socium.org.ua/uk/archive/4-71-2019/problemv-orhanizatsii-sotsiologichnykh-doslidzhen-v-umovakh-voiennoho-konfliktu/>
4. Як проводити соціологічні дослідження під час війни? (Тимофій Брік) Подкаст «Поговоримо?» <https://www.youtube.com/watch?v=EpllwCMMXHQ>
5. Mannheimer, S. Big Social Research in Practice. In: Scaling Up: How Data Curation Can Help Address Key Issues in Qualitative Data Reuse and Big Social Research. – Cham: Springer Cham, 2024. – P. 47-72.
6. Paniotto, V., Hrushetskyi, A. Challenges of Public Opinion Surveys in Ukraine under Conditions of War / V. Paniotto, A. Hrushetskyi. KIIS. <https://www.kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=1137&page=1>
7. Takikawa, H., Fujihara, S. Methodological Contributions of Computational Social Science to Sociology. In: Sociological Foundations of Computational Social Science. – Singapore: Springer Singapore, 2024. – P. 23-51.